

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/117/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121400603
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6121400603.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudkýň: JUDr. Ľubica Bundzelová a JUDr. Janka Benkovičová, v spore žalobkyne: SPP - distribúcia a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, zastúpená: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, C., zastúpený: Sidor a partneri, s.r.o., IČO: 52 635 970, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, o zaplatenie 1.856,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C/59/2021-202 zo dňa 30.06.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. potvrďuje.
- II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 167,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 167,59 eura od 08.05.2020 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom II. vo zvyšku žaloba zamietol a výrokom III. rozhodol o trovách konania tak, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 52 ods. 4, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 488, § 489, § 494, § 517 ods. 2, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 písm. c/, bodu 12, § 71 ods. 2 písm. a/ až d/, § 73 ods. 2, § 82 ods. 1 písm. d/, 2 až 5 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoE“), § 1 ods. 14 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, § 25 ods. 12 písm. d/ zákon č. 157/2018 Z. z. o metroológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, čl. 20 ods. 3 vety prvej Ústavy SR, čl. 8, § 232 ods. 2 a 3, § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa si žalobou uplatňuje voči žalovanému náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v období od 09.02.2019 do 12.11.2019 na odbernom mieste B. XXXX/XX, C., ku ktorému neoprávnenému odberu malo dôjsť odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Zo Zápisu a z Montážneho listu meradla zo dňa 12.11.2019 vyplýva, že na odbernom mieste B. XX bola realizovaná výmena plynomeru výrobné číslo 1779397, pričom ako zistené skutočnosti na odbernom mieste sa uvádza: „Plynomer vo dvore, neprístupné z verejného priestranstva. Plynomer zabalený do krabice a bude zaslaný na posúdenie. Fotodokumentácia spotrebičov umožnená. Montážne plomby (žlté objímky)

v poriadku. Pri výmene prítomný p. D. A. - syn.“ Z odpovede Plynárenskej metrológie, s.r.o. zo dňa 22.02.2022 vyplýva, že plynomer výrobné číslo 1779397 bol overený dňa 10.02.2014, pričom bol označený overovacou značkou M40 (úradom ÚNMS v SR pridelená značka autorizovanej osobe) a doplnkovou overovacou značkou 14 (posledné dvojčíslo príslušného roku overenia). Z e-mailovej komunikácie medzi žalobkyňou a spoločnosťou ZSE Energia, a.s. vyplýva, že žalovanému bola za obdobie od 01.03.2019 do 11.11.2019 fakturovaná spotreba 0 m³, pričom žalovanému za uvedené obdobie neúčtovali žiadne poplatky za spotrebu, len poplatok za odberné miesto vo výške 10,37 eura s DPH mesačne. Žalobkyňa vyúčtovala žalovanému náhradu škody spôsobenej titulom neoprávneného odberu zemného plynu na vyššie uvedenom odbernom mieste vo výške 1.856,90 eura, a to Vyúčtovaním č. 9000359006 zo dňa 16.04.2020 so splatnosťou 07.05.2020. Žalovaný na uvedenú faktúru nič neplnil.

4. Súd prvej inštancie mal za to, že v prejednávanej veci nejde o spotrebiteľský spor, keď žalobkyňou uplatnený nárok nemá základ v zmluvnom vzťahu, a teda ani v spotrebiteľskej zmluve, ale ide o nárok na náhradu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu, t.j. nárok z mimozmluvnej zodpovednosti, preto žalovaný v konaní nemá postavenie spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného a nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021, zároveň poukázal na neskoršie uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/283/2020 zo dňa 21.04.2022, v ktorom dovolací súd uviedol, že „v danom prípade (náhrada škody za neoprávnený odber plynu a zodpovednosť odberateľa plynu za odber meraný meradlom, na ktorom bola porušená plomba) sa nejedná o spor s ochranou slabšej strany (napr. m.m. II. ÚS 70/2019)“. Okrem toho, žalovaným zdôrazňované rozhodnutie ústavného súdu nie je žiadnym z rozhodnutí ústavného súdu menovaných v ustanovení § 193 CSP, ani rozhodnutím v tu prejednávanej veci, ktorým by bol súd v tomto spore viazaný. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o ojedinelé rozhodnutie ústavného súdu, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít. Otázka postavenia žalovaného (či už ako spotrebiteľa alebo nie) však podľa súdu prvej inštancie nemala v zásade vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

5. Predpokladom vzniku zodpovednosti za neoprávnený odber plynu sú protiprávny úkon, škoda a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, pričom pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých uvedených predpokladov. Nie je však potrebné skúmať zavinenie, keďže v prejednávanej veci ide o objektívnu zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie.

6. Žalobkyňa je distribútkou zemného plynu, a teda je vlastníčkou potrubí, cez ktoré sa vedie zemný plyn. Uvedené potrubia predstavujú prepravnú sieť, cez ktorú sa prepravuje plyn, ktorý nakupujú dodávatelia zemného plynu, pričom za zemný plyn, ktorý je v sieti, zodpovedá prevádzkovateľ distribučnej siete. Na zabezpečenie riadneho fungovania siete musí žalobkyňa do siete plyn dodávať, tento predáva dodávateľom, ktorí následne dodávajú plyn na základe zmlúv jednotlivým odberateľom. Pre určenie množstva odobratého plynu sú určujúce údaje z meradla plynu, pričom platí, že ak zanikla platnosť overenia meradla, údaj o množstve odberateľom spotrebovaného plynu, ktorý vykazuje takto poškodené meradlo, nie je možné použiť v obchodnom styku. Množstvo odberateľom spotrebovaného plynu, ktoré vykazuje takéto meradlo, teda nemôže vyfakturovať odberateľovi jeho dodávateľ, pretože dodávatelia platia za distribúciu skutočne odobratého plynu ich odberateľmi v prípade, ak toto bolo zistené meradlom s platným overením. Ak meradlo nemá platné overenie, nejedná sa o plyn, ktorý patrí konkrétnemu dodávateľovi. Keďže žalobkyňa mala za to, že zanikla platnosť overenia meradla, z tohto dôvodu dopravila jeho odberateľovi 0 m³ zemného plynu a dodávateľ žalobkyne z toho dôvodu zaplatil sumu 0 eur. Plyn patriaci žalobkyne sa zo siete teda odoberá v tých prípadoch, v ktorých konkrétny konečný odberateľ neodoberá plyn, ktorý patrí jeho zmluvnému dodávateľovi. Keďže plyn bol v rozhodnom období žalovanému skutočne dodávaný, čo nebolo v konaní sporné, a zároveň za toto obdobie za odber plynu nezaplatil svojmu dodávateľovi (ZSE Energia, a.s.), pretože za rozhodné obdobie bola žalovanému fakturovaná spotreba 0 m³ a zároveň žalovaný skutkové tvrdenie žalobkyne o tomto (uvedené v žalobe aj v replike) nepoprel, je treba uzavrieť, že škoda vznikla práve žalobkyne. Aktívna legitimácia žalobkyne (prevádzkovateľa distribučnej siete) je potom daná v zmysle § 82 ods. 2 ZoE, kde je žalobkyňa uvedená ako jeden zo subjektov oprávnených uplatňovať si náhradu škody v prípade neoprávneného odberu.

7. S prihliadnutím na vykonané dokazovanie mal súd prvej inštancie za preukázané tvrdenie žalobkyne, že na odbernom mieste žalovaného došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, od

ktorej skutočnosti odvodzovala žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému. Z odpovede Plynárenskej metrológie, s.r.o. zo dňa 22.02.2022 vyplýva, že plynomer na odbernom mieste žalovaného bol overený dňa 10.02.2014, pričom bol označený overovacou značkou M40 a doplnkovou overovacou značkou 14. Uvedené vyplýva aj z Montážneho listu meradla zo dňa 05.03.2014 a z listu spoločnosti Plynárenská metrológia, s.r.o. zo dňa 10.03.2021, kde sa uvádza, že ide o meradlo, ktoré bolo overené v roku 2014. Zo Zázpisu zo dňa 12.11.2019, resp. z priloženej fotodokumentácie však vyplýva, že na meradle sa v čase kontroly odberného miesta nachádzala overovacia značka M40/13. V čase montáže plynomera na odberné miesto žalovaného v roku 2014 bol plynomer zabezpečený inou overovacou značkou, ako bola zistená v čase kontroly odberného miesta dňa 12.11.2019, a teda plomba pri číselníku meradla nebola pôvodná, ale bola vymenená. V prípade odstránenia plomby je možné kryt číselníka odstrániť a na číselníku je možné pretočiť jednotlivé číslice, po čom plynomer zaznamenáva spotrebu bez toho, aby bolo možné zistiť, o koľko m³ bol číselník stočený. Keďže bol jednoznačne (aj bez potreby znaleckého dokazovania) preukázaný zásah do plomby plynomera, súd prvej inštancie mal za preukázané, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené a nahradené iným. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že na odbernom mieste žalovaného dochádzalo v rozhodnom období k neoprávnenému odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE (protiprávny úkon) a ku vzniku škody. V tomto prípade nároku na náhradu škody nie je potrebné zisťovať zavinenie, keďže ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu. Ust. 82 ods. 1 písm. d) ZoE viaže neoprávnený odber na to, že na meradle bolo „porušené“ (nie „poškodené“, ako tvrdí žalovaný) zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak sa na plynomeri v čase jeho kontroly dňa 12.11.2019 nenachádzala pôvodná plomba, ktorou bol plynomer opatrený dňa 10.02.2014 v overovacom stredisku Plynárenská metrológia, s.r.o. (oprávnený subjekt), nie je možné dospieť k inému záveru, ako k tomu, že pôvodná plomba s overovacou značkou M40/14 bola porušená, keďže bez jej odstránenia (ktorého súčasťou je jej porušenie) by nebolo možné opatriť plynomer plombou s neoriginálnou overovacou značkou M40/13, ktorú tam umiestnil neoprávnený subjekt. Žalovaný v priebehu konania žiadnym spôsobom nevysvetlil, ako je možné, že na plombe bola iná overovacia značka, ako mala na plombe byť.

8. Pokiaľ ide o obdobie odoberania plynu po porušení pôvodnej plomby, resp. po sfaľovaní pôvodnej plomby, v zmysle § 1 ods. 9 vyhlášky MHSR č. 449/2012, ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu. Z uvedeného vyplýva, že obdobie neoprávneného odberu od 09.02.2019 (kedy bol vykonaný posledný fyzický odpočet meradla) do 12.11.2019 (kedy bol zistený neoprávnený odber plynu), určila žalobkyňa správne. Nebolo potom potrebné, aby preukazovala (ako to požadoval žalovaný), v ktorom období sa s plynomerom so sfaľovanou plombou odoberal plyn, keďže dobu trvania neoprávneného odberu stanovuje právny predpis.

9. Žalobkyňa v konaní niesla dôkazné bremeno, pokiaľ ide o výšku škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktoré uniesla len sčasti, a to pokiaľ ide o náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu, avšak len vo výške 167,59 eura.

10. Ku škode spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa pripočítajú nevyhnutné náklady prevádzkovateľa siete spojené so zisťovaním a s odstraňovaním neoprávneného odberu plynu. Ako nevyhnutné (viď znenie § 1 ods. 14 vyhlášky MHSR č. 449/2012 Z.z.) nebolo možné považovať náklady na posudok v sume 50 eur, keďže posúdenie falošnosti plomby zistenej v čase kontroly dňa 12.11.2019 bolo možné aj bez znaleckého posudku (z dôvodov uvedených vyššie), čo je nakoniec zrejmé aj zo žaloby, keď žalobkyňa k žalobe znalecký posudok ani nepriložila, ako aj z vyjadrenia žalobkyne na strane 5 repliky. V prípade posudzovaného neoprávneného odberu nebolo nevyhnutné dať vypracovať znalecký posudok č. 222/PL-2020 a vynaložiť na to náklady 50 eur. V prípade ostatných nákladov spojených so zisťovaním a s odstraňovaním neoprávneného odberu plynu, tieto bolo možné považovať za nevyhnutné, a preto dôvodné. Išlo o zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy v sume 137,22 eura, overenie plynomeru G4-G6 v sume 12,44 eura a opravu plynomeru G1, 6-G6 v sume 17,93 eura, t.j. celkovo suma 167,59 eura. Žalovaný výšku týchto nákladov žiadnym spôsobom nespochybnil, a preto táto výška nebola medzi stranami sporná, keď spornou bola len výška škody za neoprávnene odobratý plyn vypočítaná podľa vyhlášky v sume 1.639,31 eura. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní bol preukázaný neoprávnený odber plynu, bolo možné uznať za opodstatnené a nevyhnutné

náklady spojené zo zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu vo výške 167,59 eura. Súd prvej inštancie preto žalobe v tejto časti vo výroku I. rozsudku vyhovel.

11. Pokiaľ ide o výšku škody za neoprávnené odobratý plyn, súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa má v zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 ZoE povinnosť v prvom rade vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, a až keď to nie je možné, má použiť spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý stanovuje vyhláška, prípadne typový diagram dodávky. Žalobkyňa sa však ani nepokúsila vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov.

12. Vyčíslenie škody v zmysle vyhlášky v sume 1.639,31 eura pôsobí ako sankcia za neoprávnený odber, a nie ako náhrada škody plniaca funkciu kompenzačnú a preventívnu, keď za obdobie neoprávneného odberu od 09.02.2019 do 12.11.2019 to mala byť spotreba vo výške 6.145,70 m³, pričom takéto vyčíslenie škody niekoľkonásobne prekračuje reálnu spotrebu bežného odberateľa plynu v domácnosti, a preto žalobkyňou tvrdená škoda nie je skutočnou porovnateľnou škodou, ktorá mohla vzniknúť. Navyiac, v konaní žalobkyňa nepoprela to skutkové tvrdenie žalovaného, že žalovaný sa stravuje v práci alebo prostredníctvom donáškovej služby, pričom v prípade občasného varenia využíval elektrický sporák, ktoré skutkové tvrdenie žalovaného sa tak stalo nesporným. Napriek tomu žalobkyňa pri výpočte škody vychádzala z toho, že spotrebič na varenie žalovaný využíval každý deň v rozhodnom období počas 2 hodín a plynové vykurovanie kombinovanými kotlami 3 alebo 13 hodín denne. Hoci teda žalovaný účinne sponchybnil množstvo odobratého plynu v rozhodnom období, žalobkyňa vychádza z fikcie, ktorá nezodpovedá reálnej spotrebe žalovaného.

13. Súd prvej inštancie nesúhlasil s argumentáciou, že dôkazné bremeno je na žalovanom, aby preukázal, že skutočnú škodu je možné preukázať a ako sa má preukázať. Dôkazné bremeno tvrdenia žalobcu o vzniku škody a o jej výške leží výlučne na žalobcovi, pričom tzv. negatívna dôkazná teória sa v tomto prípade nedá aplikovať. Navyiac, ak žalovaný v priebehu konania neuznával ani vznik škody, niet žiadneho dôvodu, aby preukazoval jej výšku.

14. Súd prvej inštancie poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 668/2015 zo dňa 11.08.2015, rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/291/2014 zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 10Co/10/2020 zo dňa 26.05.2021. Z dôvodu relatívne prísnej objektívnej zodpovednosti odberateľa je potrebné to vyvažovať a trvať na preukázaní zákonom predpokladaných podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu a tiež jej rozsah. Ak by sa nahrádzala fiktívna škoda vypočítaná podľa vzorca bez ohľadu na skutkové okolnosti, došlo by k vychýleniu zo spravodlivej rovnováhy medzi legitímnym záujmom prevádzkovateľa distribučnej siete na náhrade skutočnej škody a ochrane distribučnej siete a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa, ktorý by sa tak stal už zásahom neprimeraným. Pri posudzovaní tejto spravodlivej rovnováhy je nutné vychádzať z toho, že občianskoprávny inštitút náhrady škody plní funkciu kompenzačnú a preventívnu a výška škody nemôže byť sankciou neoprávneného odberateľa za neoprávnený odber. V rámci občianskoprávnej zodpovednosti je nutné hradiť skutočnú škodu, teda ujmu na majetku poškodeného, a túto preto treba zisťovať. Odberateľ sa môže brániť aj prípadným preukazovaním spoluzavinenia zo strany prevádzkovateľa distribučnej siete, najmä zanedbaním jeho prevenčných povinností aj podľa všeobecnej úpravy § 415 a § 417 OZ, ktoré mu účinne umožňuje plniť jeho oprávnenie vyplývajúce z § 82 ods. 5 ZoE (porovnaj nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021).

15. Meradlo žalovaného sa podľa názoru súdu prvej inštancie nachádza na verejne prístupnom mieste, čo vyplýva z fotodokumentácie. Z fotografií je totiž zrejmé, že plynomer žalovaného sa nachádza blízko verejnej komunikácie bezprostredne za nízkym betónovým múrikom, pričom podľa porovnania múrika s výškou motorového vozidla na fotografii na rube č.l. 19 je výška múrika cca 1 meter. Vzhľadom na uvedené je múrik ľahko prekonateľný a nedokáže zabrániť cudzej osobe dostať sa k plynomeru, pričom žalobkyňa netvrdila ani nepreukázala, že by skrinka plynomeru bola uzamknutá inak ako voľne dostupným univerzálnym štvorhranným kľúčom. Hoci sa teda plynomer nachádzal na pozemku žalovaného (od čoho žalobkyňa odvodzovala, že ide o verejne neprístupné miesto), súd prvej inštancie mal za to, že rozhodujúce je, že vzhľadom na umiestnenie plynomeru sa k nemu mohla fyzicky dostať tretia osoba (hoci aj bez povolenia žalovaného), odlišná od žalovaného. Vzhľadom na to, že meradlo nebolo v skrinke uzamknutej na individuálny kľúč, zásah tretej osoby nie je presvedčivo vylúčený. Podľa názoru súdu prvej inštancie, pre záver o mieste, ktoré je verejne prístupné, je v prejednávanej veci

podstatné to, či do plynomeru má alebo nemá možnosť zasiahnuť iná osoba ako žalovaný, resp. či je zásah cudzej osoby vylúčený. Účelom ustanovenia § 82 ods. 4 ZoE bolo zmierniť dopad objektívnej zodpovednosti odberateľa plynu v domácnosti v prípade, že ide u neho o prvý neoprávnený odber plynu meraný meradlom, u ktorého nemožno vylúčiť, že do neho zasiahla iná osoba, z ktorého dôvodu sa výška škody určuje ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Následne je na odberateľovi, aby vykonal potrebné opatrenia, po ktorých sa situácia nezopakuje (napr. uzamknutie skrinky plynomera individuálnym kľúčom), pretože v prípade ďalšieho neoprávneného odberu by sa výška škody vypočítala v zmysle vyhlášky. Zákon nehovorí o verejne prístupnom „pozemku“, ale „mieste“, ktorým v tomto prípade je skrinka, v ktorej je plynomer umiestnený, a táto je z ulice ľahko dostupná a neuzamknutá individuálnym kľúčom.

16. Keďže k plynomeru sa reálne mohla dostať tretia osoba a zároveň žalobkyňa nepreukázala (ani netvrdila) opakovanosť neoprávneného odberu plynu, nebolo možné škodu vyčísliť podľa ustanovenia § 82 ods. 3 ZoE, teda nebolo možné použiť spôsob výpočtu škody ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, a to vyhláškou MHSR č. 449/2012 Z.z.. V prípade prvého neoprávneného odberu plynu v domácnosti meraného meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste sa v zmysle ustanovenia § 82 ods. 4 ZoE výška škody určí ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Žalobkyňa však v konaní výšku škody určenú pomocou typového diagramu dodávky nepreukázala, a to napriek tomu, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 12.04.2022 uviedol predbežné právne posúdenie veci ohľadom umiestnenia plynomeru, a síce, že ho považuje za umiestnený na verejne prístupnom mieste. Keďže škoda nebola žalobkyňou vyčíslená v súlade s § 82 ods. 4 ZoE, a síce pomocou typového diagramu dodávky, žalobkyňa nepreukázala vznik škody vo výške, ktorú by bolo možné akceptovať.

17. Nebolo pritom možné vychádzať z predchádzajúcich spotrieb žalovaného na odbernom mieste, a to z dôvodu, že odstránením pôvodnej originálnej značky dochádza k zániku platnosti overenia určeného meradla, pričom spotreba nameraná takýmto meradlom sa nepovažuje za vierohodnú, a to z dôvodu, že po odstránení originálnej plomby je možné číselníkom meradla manipulovať, ktorý zásah však nie je možné preukázať. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/181/2020 zo dňa 21.01.2021.

18. Keďže žalobkyňa v konaní nepreukázala výšku škody spôsobenú neoprávneným odberom plynu na odbernom mieste žalovaného v rozhodnom období, pričom uplatnenú škodu vo výške 1.639,31 eura nebolo možné uznať ako správne vyčíslenú škodu, súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol.

19. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom znalca Ing. Petra Lešku, keďže skutočnosť, že na meradle na odbernom mieste žalovaného došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii bola preukázaná aj bez znaleckého dokazovania, a preto by bol výsluch znalca nadbytočný a nehospodárny.

20. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že žalovaný bol žalobkyňou zaslaným vyúčtovaním vyzvaný na zaplatenie o.i. sumy 167,59 eur v lehote do 07.05.2020. Žalovaný sa tak dostal do omeškania nasledujúci deň po uvedenom dátume. Súd preto žalobkyni priznal úrok z omeškania zo sumy 167,59 eura od 08.05.2020 do zaplatenia. Z uvedených dôvodov považoval súd prvej inštancie žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie sumy 167,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 167,59 eura od 08.05.2020 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. S prihliadnutím na výšku istiny s príslušenstvom, na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaného, určil súd žalovanému v súlade s § 232 ods. 3 veta druhá CSP na plnenie primeranú dlhšiu lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobkyni bola z uplatnenej istiny priznaná suma 167,59 eura s príslušenstvom, z čoho vyplýva jej hrubý úspech 9% a hrubý úspech žalovaného 91%, a teda konečný čistý úspech žalovaného je 82% (91-9). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobkyni na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 82%, keď v konaní nebol tvrdený a ani súdom zistený dôvod na postup podľa § 257 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel, alt. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP. Podľa odvolateľky súd prvej inštancie správne ustálil, že v posudzovanej veci sa nejedná o spotrebiteľský spor z dôvodu absencie zákonnej náležitosti, ktorým je zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, že uplatňovaný nárok je nárokom mimozmluvným vyplývajúcim z deliktuálnej zodpovednosti žalovaného. Taktiež dospel k správne skutkovému zisteniu, keď konštatoval porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na určenom meradle za preukázané. Súd prvej inštancie však pochybil a odchyľil sa od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke zistenia výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu. Odôvodnenie súdu prvej inštancie je navyše zaťažené takými vadami, ktoré majú za následok jeho nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie je spôsobené vnútorným protirečením odôvodnenia rozsudku ako aj nesprávnou interpretáciou rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/181/2020.

23. K výpočtu náhrady škody za neoprávnený odber plynu žalobkyňa uviedla, že bolo jednoznačne preukázané, že na určenom meradle bolo originálne zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii odstránené a nahradené novým neoriginálnym. Pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo teda poškodené, odstránené a nahradené novým, falošným. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) vyplýva zo samotnej skutočnosti, že pôvodná doplnková overovacia značka s označením roku overenia „14“ bola odstránená a nahradená novou neoriginálnou značkou s označením „13“. Z ustanovení § 16 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a písm. f) zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii potom vyplýva, že údaje o spotrebe meradla, ktorého platnosť úradného overenia zanikla, nesmú byť použité v obchodnom styku a teda takýto údaj nemôže akceptovať ani prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorému by rovnako hrozila sankcia za porušenie ustanovení zákona o metrológii. Žalobkyňa tak nemala možnosť zistiť škodu z objektívnych podkladov. Z ust. § 82 ods. 1 písm. d) ZoE vyplýva, že za neoprávnený dober je potrebné považovať každý odber plynu realizovaný na odbernom mieste prostredníctvom meradla, ktoré má porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Žalobkyňa v konaní preukázala, že žalovaný plyn odoberal, že tento odber plynu bol meraný meradlom, ktoré malo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a že žalovaný za plyn nezaplatil jeho dodávateľovi. Obdobie neoprávneného odberu bolo určené na dobu od 09.02.2019 do 12.11.2019. Následne bolo úlohou žalobkyne určiť výšku škody, ku ktorej došlo, a to pomocou zákonom predpokladaných právnych fikcií (buď pomocou typového diagramu dodávky alebo na základe vyhlášky č. 449/2012 Z. z.).

24. Súd prvej inštancie sa v súvislosti s posúdením nároku žalobkyne žiadnym spôsobom nevenoval ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR a v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom svoj odklon od rozhodovacej praxe neodôvodnil. Odvolateľka v tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 (R 45/2019), rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/49/2018, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/65/2018, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/40/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/92/2019. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Obdo/32/2018 konštatoval, že pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu, pričom údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom. V rozsudku sp. zn. 3Obdo/49/2018 Najvyšší súd ustálil, že ako objektívne a spoľahlivé podklady nemôžu slúžiť ani hodnoty zaznamenané meradlom v minulosti tzv. historická spotreba odberateľa, pretože pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nemožno považovať za objektívny a spoľahlivý podklad pre určenie skutočne vzniknutej škody údaj o spotrebe plynu za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie, nakoľko takýto údaj o spotrebe nepreukazuje množstvo skutočne neoprávnene odobratého plynu za rozhodné obdobie.

25. Žalobkyňa ďalej namietala aplikáciu § 82 ods. 4 ZoE. Súd prvej inštancie podľa nej pochybil, keď v rozpore s dôkazmi považoval meradlo umiestnené na verejne prístupnom mieste. Z fotodokumentácie a ďalších dôkazov (montážny list zo dňa 05.03.2014) jednoznačne vyplýva, že meradlo je umiestnené za plotom na súkromnom pozemku bez možnosti prístupu bez povolenia majiteľa nehnuteľnosti. Úvaha súdu, že plot je nízky a je ho možné ľahko prekonať je absurdná. Prekonať sa dá s ľahkosťou aj plot vysoký dva metre. ZoE pojem verejne prístupné miesto nedefinuje. Pri definovaní uvedeného pojmu je

preto nevyhnutné vychádzať zo zákonných definícií uvedených v iných zákonných predpisoch - § 122 ods. 5 Trestného zákona, § 2b ods. 1, § 4 ods. 3 písm. f), § 8 ods. 5 zákona o obecnom zriadení, § 30 ods. 2 zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, § 47 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, z ktorých je zrejmé, že oplotený pozemok žalovaného, na ktorý nemožno vstúpiť bez predchádzajúceho súhlasu vlastníka pozemku a na ktorom sa nemožno zdržiavať bez súhlasu vlastníka pozemku, nemožno považovať za verejne prístupné miesto a to bez ohľadu na výšku plotu. V uvedenom prípade sa nejedná o bežný vandalizmus. Predstava, že by si nejaká osoba dala námahu a vytvorila falšovatelské náčinie a náhodne si vybrala neznámu osobu, aby jej na meradle vymenila originálnu overovaciu značku za „falošnú“ nedáva žiaden zmysel.

26. Žalobkyňa ďalej uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne interpretoval uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/181/2020 zo dňa 21.01.2021 v jej neprospech, keď z ním spomínanej časti odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že sa nejedná o názor Najvyššieho súdu SR, ale o pasáž, kde Najvyšší súd SR uvádza, čo tvrdil súd odvolací.

27. Žalobkyňa má za to, že aplikácia vyhlášky č. 449/2012 prichádza do úvahy v prípade, pokiaľ nie je v konaní možné na základe dôkaznej situácie skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu. Ak v prípade neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE nie je možné vyčíslieť skutočnú škodu a pri vyčíslení škody je možné postupovať len podľa vyhlášky, potom je dôkazné bremeno na žalovanom, aby preukázal, že skutočnú škodu je možné preukázať a ako sa má preukázať. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/13/2019 je rozobratá otázka tzv. negatívnej dôkaznej teórie, ktorú treba rešpektovať pri posudzovaní dôkazného bremena na strane konkrétnej strany sporu. Ide o pravidlo, že neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje. Od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. V prípade neoprávneného odberu plynu podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) ZoE sa jedná o osobitnú zodpovednosť za škodu podľa osobitného predpisu, ktorým je ZoE. Tento špeciálny typ škody má však deliktuálny charakter. Žalobkyňa predpokladá vznik škody v konaní riadne preukázala, avšak súd prvej inštancie v kontexte formulácie celého odôvodnenia nepovažoval ich preukázanie za dostatočné. V prípade tohto osobitného typu škody, je žalobkyňa povinná preukázať protiprávny úkon, ktorým je sám o sebe neoprávnený odber plynu zo strany žalovaného. Pokiaľ je uvedené v konaní preukázané, nie je možné konštatovať, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno preukázania predpokladov vzniku škody. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/43/2020, sp. zn. 2Obdo/32/2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, sp. zn. 3Obdo/51/2017 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/65/2018. Žalobkyňa súhlasí s tvrdením súdu prvej inštancie, že škoda nesmie byť nadkompenzovaná a nesmie mať sankčný charakter, avšak súd v napadnutom rozsudku ignoruje fakt, že výpočet škody podľa vyhlášky logicky a systematicky určuje spotrebu na základe racionálnych premenných ako trvanie dĺžky neoprávneného odberu plynu, počet plynových spotrebičov, ich výkon, predpokladaná doba ich používania. Zohľadnením všetkých týchto premenných sa výpočet podľa vyhlášky snaží čo najviac priblížiť realite bežnej spotreby. Pokiaľ žalobkyňa trvala na tom, že jediný správny spôsob výpočtu náhrady škody je podľa vyhlášky, tak tým fakticky poprela vyjadrenia žalovaného o tom, že nevaril na plynovom sporáku. Žalobkyňa totiž celý čas tvrdí, že v uvedenom prípade sa uplatní „fikcia“ spotreby plynu podľa vyhlášky, čo fakticky znamená, že skutočný stav je irelevantný. Žalobkyňa nebola povinná každé jedno irelevantné tvrdenie žalovaného osobitne poprieť. Žalobkyňa mohla tieto tvrdenia poprieť aj tak, že uvedie vlastné tvrdenia, čo aj urobila.

28. Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť, keď súd prvej inštancie sa vyrovnal so všetkými podstatnými a relevantnými argumentmi strán sporu, pričom svoje závery podporil aj rozhodovacou praxou odvolacieho súdu ako aj Najvyššieho súdu SR. Žalovaný uviedol, že do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017). Súd prvej inštancie pri posudzovaní veci vychádzal z právnych záverov rozhodnutí Ústavného súdu SR, napr. z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 14.02.2018 sp. zn. IV. ÚS 137/2018 (ktorým bola odmietnutá sťažnosť spoločnosti SPP – distribúcia, a. s., ktorá založila jej nárok na rovnakých argumentoch a dôvodoch, ako to robí aj v tomto súdnom konaní), z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 09.03.2021 sp. zn. III. ÚS 114/2020 (ktorým Ústavný súd SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave, ktorý vyhovel spoločnosti SPP – distribúcia, a. s., ktorá sa domáhala nároku z rovnakých právnych dôvodov, ako v tomto konaní). Vzhľadom na vyššie uvedené žalovanému nie je zrejmé, od

akej „ustálenej rozhodovacej praxe“ sa mal súd prvej inštancie odchýliť. Podľa názoru žalovaného ustálená rozhodovacia prax v tejto otázke nie je. Preto súd prvej inštancie nemohol porušiť žiadne práva žalobkyne a jeho rozhodnutie netrpí takou vadou, ako mu žalobkyňa vytýka iba preto, že sa nestotožnil s ňou prezentovaným právnym záverom.

29. Súd prvej inštancie podľa žalovaného vec správne posúdil, ak konštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom výšky škody. Škoda nevzniká automaticky a v prvom rade je potrebné preukázať, že škoda vôbec vznikla. Uplatnenie občianskoprávneho inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada škody plní kompenzačnú a nie sankčnú funkciu. Výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. Pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať § 59 ods. 3 ZoE, ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (uznesenie Ústavného súdu SR zo 14.02.2018 sp. zn. IV. ÚS 137/2018). Vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla (nález Ústavného súdu SR z 09.03.2021 sp. zn. III. ÚS 114/2020). Náhrada škody za neoprávnený odber zemného plynu podľa zákona č. 251/2012 Z. z. musí podliehať rovnakým pravidlám, ako je náhrady škody v súkromnom práve podľa OZ.

30. Žalovaný má za to, že na vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnutné preukázať protiprávny úkon, vznik škody a príčinnú súvislosť. Dôkazné bremeno ťaží žalobcu, ktorý o sebe tvrdí, že je poškodeným subjektom. Základným východiskom pri uvažovaní o rozložení dôkazného bremena medzi strany sporu je pravidlo, podľa ktorého ten, kto tvrdí, ten aj dokazuje, čo v sporovom súdnom konaní, pokiaľ ide o otázku preukázania príčinnej súvislosti, zaťažuje žalobcu (nález Ústavného súdu SR zo dňa 24.10.2017 sp. zn. II. ÚS 716/2016). Žalobkyňa počas celého konania nepreukázala, že jej vznikla akákoľvek škoda. Túto hypoteticky vypočítala podľa právneho predpisu, nakoľko tento postup je pre ňu priaznivejší. Na aplikáciu vyhlášky č. 449/2012 Z. z. však žalobkyňa vzhľadom na nepreukázanie vzniku škody nebola vôbec oprávnená. Zákon č. 251/2012 Z. z. jasne stanovuje, že pokiaľ by aj bolo porušené zariadenie proti neoprávnenej manipulácii, táto skutočnosť automaticky neznamená, že dochádza ku škode. Odberateľ plynu je povinný škodu nahradiť iba vtedy, ak vznikla, čo predpokladá priamo zákon. Skutočnosť, že žalobkyňa ju preukázať nevie alebo to jednoducho iba nedokáže, hoci to možné je, nemôže byť na ujmu odberateľom a bez ďalšieho sa nemá postupovať podľa vykonávacieho predpisu, ktorý upravuje postup na „výpočet“ fiktívnej škody. Poškodený subjekt má následne zákonnú povinnosť zistiť výšku škody podľa objektívnych a spoľahlivých podkladov. Až keď to nebude možné, môže sa postupovať podľa vykonávacej vyhlášky č. 449/2012 Z. z.. Žalobkyňa počas celého konania nepreukázala, že sa pokúšala zisťovať výšku škody podľa objektívnych a spoľahlivých podkladov (a ak áno, tak ako). Obmedzila sa iba na konštatovanie, že výšku škody nie je možné zistiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, čo je bežná prax žalobkyne v tisíckach súdnych konaní, pretože postup podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z. je pre žalobkyňu priaznivejší a výpočet je vždy neporovnateľne vyšší s bežnými spotrebami za minulé roky odberateľa. Postup a uplatňovanie nárokov žalobkyne je tak potrebné posudzovať aj v intenciách čl. 5 základných princípov CSP a ustanovenia § 3 ods. 1 OZ, pretože takýto postup sa prieči dobrým mravom a predstavuje zneužitie práva vo vzťahu k odberateľom. Nemožno súhlasiť ani so záverom, že za objektívne a spoľahlivé podklady nemožno použiť ani hodnoty zaznamenané meradlom v minulosti. Žalobkyňa iba stroho odkazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ignorujúc pritom rozhodnutia Ústavného súdu SR, o ktoré oprel aj súd prvej inštancie svoje rozhodnutie. Žalobkyňa teda vytvára absurdnú a paradoxnú situáciu, kedy sa necíti byť nositeľom dôkazného bremena ohľadom výšky škody a súčasne tvrdí, že ak odberateľ poukáže na historickú spotrebu, tento fakt nie je relevantný a nejde o spoľahlivý a objektívny podklad.

31. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky, tieto aj keby boli správne (čo nie sú), nemali by žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, lebo žalobkyňa nimi nijako nedokazuje existenciu škody v jej majetkovej sfére a jej výšku. Žalovaný sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že u žalovaného išlo k verejne prístupné miesto. Je celkom nepochybné, že plynomer sa nachádza v „predzáhradke“ rodinného domu žalovaného, ktorá je voľne dostupná z ulice. Oplotenie je nízke a jeho prekonanie je možné bez väčšej fyzickej námahy. Na účely ustanovenia § 82 ods. 4 ZoE nie je významný právny stav, ale faktický stav, teda či je plynomer zabudovaný tak, že je k nemu voľný prístup z ulice. Je logické, že žalovaný by nesúhlasil s tým, aby do jeho predzáhradky voľne vstupovali tretie osoby, no to nič nemení na tom, že takýto prístup k plynomeru možný je. Aj súkromný pozemok môže byť voľne prístupný,

či si to vlastník želá alebo nie. Pokiaľ žalobkyňa niečo preukázať nevie alebo nechce, hoci to je možné, nie je možné bez ďalšieho aplikovať negatívnu dôkaznú teóriu. Ak by sa akceptovala argumentácia žalobkyne, ustanovenie § 82 ods. 2, ods. 3 ZoE by boli zbytočné ustanovenia právneho poriadku, lebo postup podľa nich nikdy by neprichádzal do úvahy. Za správny označil žalovaný aj záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa nepoprela tvrdenia žalovaného týkajúce sa jeho bežnej spotreby zemného plynu. Žalobkyňa však škodu vypočítala na základe fiktívneho výpočtu, ktorý počíta s tým, že každý spotrebič na zemný plyn žalovaný používal každý deň niekoľko hodín. Týmto však žalobkyňa nepoprela ani neuviedla vlastné tvrdenia ohľadom používania spotrebičov v domácnosti žalovaného. Skutkové tvrdenia tak neboli popreté a už vôbec nie účinne popreté. Táto skutočnosť preukazuje neprimeranosť fiktívneho výpočtu žalobkyne, ku ktorému sa schyľuje prakticky v každom súdnom konaní s cieľom získať čo najvyšší prospech, čo je zjavné zneužívanie práva.

32. Žalobkyňa s vyjadrením žalovaného k ňou podanému odvolaniu nesúhlasila, odkázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia, keď o. i. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021 označila za arbitráry, riadne neodôvodnený a v rozpore s princípmi právneho štátu.

33. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

34. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 16.06.2021 domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 1.856,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.856,90 eura od 08.05.2020 do zaplataenia z titulu neoprávneného odberu zemného plynu v období od 09.02.2019 do 12.11.2019 na odbernom mieste B. XXXX/XX, C., ku ktorému malo dôjsť odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a to v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) ZoE s tým, že uplatňovaná výška škody bola vypočítaná podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z..

35. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní bol preukázaný neoprávnený odber plynu, pričom za opodstatnené uznal uplatnenie nákladov spojených zo zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu vo výške 167,59 eura (zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy v sume 137,22 eura, overenie plynomeru v sume 12,44 eura a oprava plynomeru v sume 17,93 eura). Súd preto žalobe v tejto časti vo výroku I. rozsudku vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 167,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 167,59 eura od 08.05.2020 do zaplataenia a vo zvyšnej časti žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol.

36. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o náhrade trov konania.

37. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

38. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

39. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

40. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľky uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie,

pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu. Pretože odvolací súd zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

41. Žalobkyňa v odvolaní namietala záver súdu prvej inštancie ohľadom vzniku škody a výpočtu náhrady škody, keď súd prvej inštancie mal za to, že dôkazné bremeno tvrdenia o vzniku škody a o jej výške leží výlučne na žalobkyni, ktorá v konaní nepreukázala skutočnú výšku škody spôsobenú neoprávneným odberom plynu na odbernom mieste žalovaného v rozhodnom období, pričom uplatnenú škodu nebolo možné uznať ako správne vyčíslenú. Keďže žalovaný v prejednávanej veci odvolanie nepodal, v odvolacom konaní nebolo sporné to, že došlo k porušeniu zabezpečenia na príslušnom meradle a ani doba trvania neoprávneného odberu. Sporným bolo, či žalobkyňa riadne vypočítala škodu v podobe neoprávneného odberu, keď žalobkyňa tvrdila, že nemala možnosť zistiť škodu z objektívnych podkladov (pričom poukázala o. i. na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018, 3Obdo/49/2018 a 3Obdo/51/2017).

42. Podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

43. Podľa § 82 ods. 2 ZoE, odberateľ, ktorý neoprávnenne odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnenne odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

44. Podľa § 82 ods. 3 ZoE, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

45. Podľa § 82 ods. 4 ZoE, ak ide o prvý neoprávnený odber plynu odberateľa plynu v domácnosti meraný meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa odseku 1 písm. d), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnenne odoberaného množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Pre výpočet škody spôsobenej druhým a ďalším takým neoprávneným odberom plynu na tom istom odbernom mieste sa použije postup podľa odseku 3.

46. Ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) a ods. 2 ZoE upravujú osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, pričom sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 OZ, upravujúcemu všeobecnú zodpovednosť za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa cit. § 82 ods. 1 písm. d) v spojení s ods. 2 ZoE sú: 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody, 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V danom prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúcim je, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a týmto protiprávnym konaním skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka. Vzhľadom na to, v prípade uplatnenia nároku na náhradu takejto škody, nie je potrebné preukazovať a zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, pričom ale musia byť splnené a preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu, teda protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb ako aj existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom škody.

47. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil (o. i.) poukazom na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/10/2020 zo dňa 26.05.2021, ktorý vychádzal zo záverov vyslovených Ústavným

súdom SR v náleze sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 zo dňa 09.03.2021, na ktorých zotrúva odvolací súd aj v prejednávanej veci. Súdny v predmetných veciach konštatovali, že pri náhrade škody vyvolanej neoprávneným odberom plynu platí, že sa nahrádza v prvom rade skutočná škoda (§ 82 ods. 2 ZoE); škoda určená prepočtom podľa osobitného predpisu (vyhlášky č. 449/2012 Z. z.) sa použije len v prípade, ak nemožno vyčíslíť vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (§ 82 ods. 3 ZoE), čo musí všeobecný súd náležite preskúmať a odôvodniť. Ak však ide o prvý neoprávnený odber plynu odberateľa plynu v domácnosti meraný meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE, výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Pre výpočet škody spôsobenej druhým a ďalším takým neoprávneným odberom plynu na tom istom odbernom mieste sa použije postup podľa § 82 ods. 3 ZoE (§ 82 ods. 4 ZoE). Pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať § 82 ods. 3 a 4 ZoE o náhradnom spôsobe určenia výšky škody (či už podľa vyhlášky alebo podľa typového diagramu dodávky), ktorých aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov.

48. Z logiky veci potom vyplýva, že aj náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac bližšie k náhrade len skutočne vzniknutej škody. Preto aj v prípadoch určovania výšky škody podľa vyhlášky treba preukázať rozhodujúce okolnosti, z ktorých bude vyplývať predpokladaná škoda. Podľa uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 137/2018 zo 14.02.2018 uplatnenie občianskoprávneho inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada škody plní kompenzačnú, a nie sankčnú funkciu. Ak by sa nahrádzala fiktívna škoda vypočítaná podľa vzorca bez ohľadu na skutkové okolnosti, došlo by k vychýleniu zo spravodlivej rovnováhy medzi legitímnym záujmom prevádzkovateľa distribučnej siete na náhrade skutočnej škody a ochrane distribučnej siete a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa, ktorý by sa tak stal už zásahom neprimeraným. Pri posudzovaní tejto spravodlivej rovnováhy je nutné vychádzať z toho, že občianskoprávny inštitút náhrady škody plní funkciu kompenzačnú a preventívnu a výška škody nemôže byť akousi nadkompenzáciou poškodeného, či dokonca sankciou neoprávneného odberateľa za neoprávnený odber (podobne nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 668/15 z 11.08.2015 a č. k. Pl. ÚS 29/13 z 01.04.2014). V rámci občianskoprávnej zodpovednosti je nutné hradiť skutočnú škodu, teda ujmu na majetku poškodeného, a túto preto treba zisťovať.

49. Na základe fiktívneho výpočtu dochádza k zisteniu teoretického maximálneho množstva odobratého plynu, teda vychádza sa z maximálnych možných hodnôt odberu a jeho nepretržitého trvania, čo pre odberateľa nie je vôbec priaznivé. Výška škody sa tak ľahko vyšplhá na hodnoty, ktoré sú celkom nereálne. Keďže inštitút náhrady škody nie je sankčným prostriedkom, ale má plniť predovšetkým funkciu kompenzačnú a preventívnu, vypočítaná výška škody nemá byť neúmeraná skutočnosti. K jej stanoveniu by mali všeobecné súdy pristupovať na základe spravodlivého uváženia a vždy prihliadať na okolnosti prípadu. K určeniu čo najobjektívnejšej skutočnej škody im môžu slúžiť napríklad údaje o histórii predchádzajúcej spotreby na danom mieste, znalecké posudky, poznatky z prípadného trestného konania alebo informácie o spotrebičoch na odbernom mieste. Zároveň od vypočítanej výšky škody je nutné odpočítať prípadné platby (napr. vo forme záloh), ktoré uhradil odberateľ v období neoprávneného odberu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 33 Cdo 3287/2009 z 15.12.2011). Bez dopĺňujúceho zisťovania skutočne spôsobenej škody by bol odberateľ neprimerane zaťažovaný, čo by bolo v rozpore s jeho právom na ochranu majetku.

50. Aj vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla. Z § 82 ods. 2 ZoE vyplýva, že odberateľovi vznikne povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla – teda základným predpokladom vzniku nároku je existencia skutočne vzniknutej škody. Právna teória a súdna prax za skutočnú škodu (damnum emergens) považuje majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného v dobe, keď došlo k škodnej udalosti. Predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné alebo účelné. Ani princíp objektívnej zodpovednosti neznamená, že podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu nie je existencia samotnej škody, ale iba to, že na rozdiel od zodpovednosti subjektívnej podmienkou vzniku zodpovednosti nie je zavinenie škodcu či už vo forme úmyslu, alebo nedbanlivosti. Citované ustanovenia zákona nezbavujú

prevádzkovateľa distribučnej siete povinnosti preukázať, že mu vznikla skutočná škoda (v zmysle už uvedeného). Samotný vznik škody tiež nie je možné zamieňať so spôsobom určenia jej výšky, keď odsek 3 citovaného ustanovenia je možné aplikovať iba v prípade nemožnosti vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Predtým, ako k takémuto výpočtu dôjde, je však nevyhnutné mať vznik skutočnej škody preukázaný.

51. K námietke žalobkyne ohľadom dôkazného bremena, odvolací súd uvádza, že zásadne platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalujúca strana, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce, sú záležitosťou žalovanej strany. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma tak zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno sa delia medzi stranami konania v závislosti na aktuálnom priebehu konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva a rozumie sa ním procesná zodpovednosť strany konania za preukázanie svojich tvrdení. Úlohou súdu je potom označené a navrhnuté dôkazy stranami konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho čo uviedli strany konania. V spore o náhradu škody nesie veriteľ bremeno tvrdenia, že boli naplnené atribúty zodpovednostného vzťahu za škodu, medzi ktoré patrí teda aj vznik škody aj jej výška, ohľadom ktorej nesie tiež dôkazné bremeno.

52. Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie názoru, že žalobkyňa v predmetnom spore neunesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala vznik/existenciu skutočnej škody. Ako už bolo vyššie uvedené princíp objektívnej zodpovednosti neznamena, že podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu nie je existencia samotnej škody, ale iba to, že na rozdiel od zodpovednosti subjektívnej podmienkou vzniku zodpovednosti nie je zavinenie škodcu či už vo forme úmyslu alebo neobstaranosti. Žalobkyňa bola povinná preukázať, že jej vznikla skutočná škoda, samotný vznik škody nie je možné zamieňať so spôsobom určenia jej výšky, keď § 82 ods. 3 ZoE je možné aplikovať iba v prípade nemožnosti vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, avšak predtým ako k takémuto výpočtu dôjde, je nevyhnutné mať vznik skutočnej škody preukázaný. Len samotný neoprávnený zásah do zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii ešte nemusí automaticky znamenať, že meradlo je nefunkčné a jeho meranie je bez ďalšieho irelevantné. Prevádzkovateľ distribučnej siete musí v konaní preukázať nielen to, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale aj to, že v príčinnej súvislosti s tým došlo ku škode. Žalobkyňa však v predmetnom spore netvrdila a nepreukazovala, že došlo k nesprávnemu zaznamenávaniu odberu plynu a že takýmto spôsobom meraný (alebo nameraný) odber plynu bol vykonaný žalovaným, čím vznikla žalobkyňi škoda. Žalobkyňa v spore nepreukázala jeden zo základných predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu (ktoré predpoklady musia byť splnené kumulatívne), a to existenciu skutočnej škody, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie správne žalobu vo zvyšnej časti ako nedôvodnú zamietol, keď konštatoval, že žalobkyňa sa ani nepokúsila vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov.

53. Pokiaľ ide o námietky žalobkyne ohľadom spôsobu vyčíslenia výšky škody s poukazom na spomínaný nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021, k uvedenému odvolací súd udáva, že v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 6/2017 zo 06.03.2017 ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 31.10.2017 sp. zn. 6Cdo 129/2017 rozhodnutia súdov iných štátov a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú. To ale neznamena, že odkaz na ne v právne a skutkovo obdobných veciach, nemožno použiť na podporu súdnej argumentácie.

54. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/61/2021 z 23.06.2022, v ktorom najvyšší súd (o. i.) uviedol, že pri skúmaní, či sa súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je nevyhnutné zdôrazniť, že rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/51/2017, 5Obdo/32/2018, 3Obdo/49/2019 riešili problematiku neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE medzi dvoma podnikateľskými subjektami, teda obchodnoprávny spor, a už len z tohto dôvodu nemožno hovoriť o odklone súdov nižších inštancií od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V predmetnom rozhodnutí je ďalej uvedené, že pokiaľ ide o ustálenie výšky škody, najvyšší súd v rozhodnutí R 45/2019 (5Obdo/32/2018) zdôraznil povinnosť nahradiť skutočnú škodu (pozostávajúcu z hodnoty neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, z nákladov na opravu poškodennej plomby a súvisiacich nákladov aj z nákladov, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo) a len ak to nie je možné, škodu určenú výpočtom podľa vyhlášky na tento účel vydanéj. Súd nižších inštancií v prejednávanej spore vo vzťahu k ustáleniu výšky požadovanej náhrady škody dospeli k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno majúce za nepostačujúce formálne vykonanie fiktívneho odpočtu v zmysle vyhlášky, ktorej „ustanovenia sa použijú len v prípade, ak skutočne vzniknutú škodu nemožno vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, čo v danom prípade bolo možné zistením, či meradlo bolo skutočne funkčné.“. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že súd sa (odhliadnuc od spotrebiteľského charakteru konania) ani v tomto smere neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s tým, že správnosť jeho úvah o potrebe ustálenia skutočnej, nielen všeobecne záväzným právnym predpisom prezumovanej výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a teda aj ich ústavnú udržateľnosť, medzičasom potvrdil ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 114/2020.

55. Nad rámec vyššie uvedeného záveru odôvodňujúceho zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti (výrokom II. rozsudku súdu prvej inštancie), odvolací súd k žalobkyňou zvolenému výpočtu náhrady škody za neoprávnený odber uvádza, že za správny považuje tiež záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého sa meradlo, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nachádza na verejne prístupnom mieste. Odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozsudku prvej inštancie v tejto časti a dodáva, že podstatným pre posúdenie, či sa meradlo nachádza alebo nenachádza na verejne prístupnom mieste, nie je právny stav charakterizujúci priestor, kde je meradlo umiestnené, ale skutočnosť, či meradlo je fakticky prístupné, t. j. či sa k nemu tretia osoba môže dostať bez vynaloženia väčšej fyzickej námahy. V danej veci z fotografií, ktoré sú prílohou žaloby, vyplýva, že plynomer žalovaného sa nachádza blízko verejnej komunikácie bezprostredne za nízkym betónovým múrikom, ktorý je ľahko prekonateľný.

56. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinstančného, ako i dovolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Žalobkyňa nedôvodne namietala v odvolaní nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň nezistil existenciu ďalšieho dovolacieho dôvodu v odvolaní žalobkyne, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam. Vzhľadom na závery vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa bližšie zaoberať námietkou žalobkyne ohľadom nesprávnej aplikácie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/181/2020 zo dňa 21.01.2021 (ktorý sa záverom vysloveným v rozhodnutiach Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018 zo 14.02.2018 a sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 zo dňa 09.03.2021 nevenoval).

57. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v súlade s § 380 CSP i vo výroku III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

58. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).